

Sistema escènic i arquitectura territorial

Published by [Interacció](#) [1] on 05/12/2014 - 09:42 | Last modification: 13/04/2026 - 12:58

Quan una política cultural s'organitza com a sistema, deixa de ser només una suma d'equipaments i programacions. El Sistema Públic d'Equipaments Escènics i Musicals (SPEEM) proposa precisament aquest desplaçament: coordinar, ordenar i distribuir l'activitat escènica i musical en el territori. La qüestió és fins a quin punt aquesta arquitectura sistèmica aconsegueix corregir desigualtats i donar coherència a un mapa cultural fragmentat.



El document de dades del Sistema Públic d'Equipaments Escènics i Musicals (SPEEM) ofereix una lectura estructurada de l'organització de les arts escèniques i musicals a Catalunya. El sistema es defineix com un conjunt coordinat d'entitats titulars d'equipaments, amb participació de la Generalitat i dels ens locals, que tenen com a objectiu impulsar una distribució equilibrada de l'activitat i garantir l'accés a la cultura en condicions d'igualtat.

L'arquitectura del sistema es basa en una classificació tipològica dels equipaments (E1–E5), que ordena el territori segons funcions, escala i capacitat. Els equipaments E1 representen el primer grau d'accés, amb programació ocasional en municipis petits, mentre que els E2 i E3 articulen una oferta estable i, en el cas dels E3, també funcions de producció. A l'extrem superior, els equipaments E5 operen com a centres de referència nacional amb capacitat de producció i difusió pròpia. Aquesta jerarquia no és només descriptiva, sinó que estructura les relacions entre equipaments i els mecanismes de suport.

Les dades de 2014 mostren l'abast del sistema. Hi ha 141 entitats adherides, distribuïdes majoritàriament en les categories E1 (76) i E2 (40), amb una presència menor d'equipaments multifuncionals (E3) i singulars (E5). Aquesta composició evidencia el pes dels equipaments de proximitat, però també la concentració de capacitats de producció en un nombre reduït de centres.

El sistema es desplega a través de diversos mecanismes de suport. El programa.cat dona cobertura a municipis amb menor capacitat estructural, facilitant la contractació d'espectacles, mentre que els convenis i contractes programa articulen el suport als equipaments de major escala. Aquestes eines permeten coordinar recursos i garantir una certa continuïtat en la programació.

Les dades d'activitat mostren un increment significatiu de representacions i suport econòmic entre 2013 i 2014, tant en els equipaments de base com en els de major capacitat. Per exemple, el programa.cat passa de 913 a 1.117 representacions, mentre que els equipaments E3/E4 arriben a 1.598. Aquest creixement indica una activitat sostinguda, però també posa en relleu la dependència del sistema respecte als mecanismes de suport públic.



Un dels elements més rellevants és la voluntat de vertebració territorial. El sistema planteja la necessitat de construir xarxes entre equipaments, vinculant els de menor escala als de major capacitat per garantir accés i serveis. Aquesta lògica de xarxa busca superar la fragmentació i generar economies d'escala, especialment en territoris amb menor densitat d'infraestructures.

Al mateix temps, el document apunta a processos de revisió. Es proposa simplificar les tipologies, flexibilitzar els criteris d'adscripció i reforçar la cooperació entre equipaments. Aquestes línies indiquen que el sistema no està tancat, sinó en evolució, intentant adaptar-se a les tensions entre equitat territorial, sostenibilitat i qualitat artística.

El que emergeix del conjunt és una política cultural que opera com a infraestructura de coordinació. El repte no és menor: mantenir una distribució equilibrada de l'activitat sense diluir la capacitat de producció ni generar dependències excessives dels mecanismes de suport. La coherència del sistema es juga, en última instància, en aquesta tensió.

[Dades del Sistema Públic d'Equipaments Escènics i Musicals de Catalunya de 2014](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: equipaments culturals

Tags: governança cultural

Tags: desenvolupament territorial

Tags: polítiques culturals

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/2014/12/05/dades-SPEEM>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/e140312.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5542>